

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem Varia Ervditione Noviter evoluta

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Significatio fluviorum Tartari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

De eiusdem sævissimo tribunali Statius 2. Thebaid.

Fortè sedens media regni infelicis in arce
Dux Erebi, populos poscebat crimina vitæ,
Nil hominum miserans, iratusque omnibus Umbris,
Stant furia circum, variæque ex ordine Mortes,
Sævæque multifonas exercet Poena catenas.

De Proserpina comminiscuntur Poëtæ, eos, qui essent morti proximi, ab ipsa primùm tonderi; nec aliter diem suum obire posse: & hanc causam Didonis difficulter morientis affert Maro 4. Æneid.

Nondum illi flavum Proserpina vertice crinem
Abstulerat, Stygióque caput damnaverat orco.

Hoc insinuat Horatius lib. 1. Od. 28.

Mista senum ac juvenum densantur funera, nullum
Sæva caput Proserpina fugit.

Et Satyra 5. lib. 2. Tiresias cum Ulysse pauca locutus, à Proserpina retrahitur. *Sed me* (inquit ille)

Imperiosa trahit Proserpina; vive, valéque.

Hoc ipsum innuit Tibullus lib. 3.

At mihi Persephone nigram denuntiat horam.

Est enim illa mortis ac vitæ arbitra implacabilis.

Qui verò moritur, cum sit orci victima, censetur ab ea tonderi, similitudine à pecudibus traducta, quæ cum in sacris immolarentur, capitis earum fetæ ferro secabantur. Virgil. 6. Æneid.

Er summas carpens media inter cornua fetas,
Ignibus imponit sacris libamina prima.

Ethica.

I. (a) Alibi retulimus ex Marone, Plutonis regis, ferream esse portam præstructam, quæ pessulis, claustrisque firmissimis obmunita, accipit adeuntes, trajecto prius *Acheronte* fluvio, cui nomen *αἰὸν τῆ ἀχαιῶν*, καὶ πένω, quasi *doloris fluvius*. Alii deducunt ab *α* particula privante, & χαίρω gaudeo: hoc est, *gaudio carens*. Dicitur excipere defunctorum animas, quia cum morituri sunt homines, subtristis quidam torpor mentem ita labefactat, ut propinqua mors ex eo facile sentiat: tunc enim conscientia, rerumque gestarum memoria animum perturbat, ideóque hæc palus omnibus primò est trajicienda. *Acherontem* excipit *Styx*, & ipsa fluvius

(a) Significatio fluviorum Tartari.

fluvius seu palus infernalis, significatque *mœstitiā*: quid enim apud inferos, nisi illatibilis horror? vel dicitur ἀπὸ τῆς στυγῆς, timeo, odi. Injicit enim odium erga transacta facinora, quæ sera pœnitentia consequitur. Ex Styge profluit *Cocytus*, nomen habens ἀπὸ τῆς κωκυζέειν, *lamentari, lugere*. Præter hos fluvios aut paludes, ambit regiam Plutonium

----- rapidus flammis torrentibus amnis

Tartareus *Phlegethōn*, torquetque sonantia saxa. 6. *Æncid.*

Appellationem trahit à φλέγω, ardeo.

Serviunt hæc omnia ad doctrinam moralem:

Nam II. (b) Quod Poëtæ Plutōnem fecerint regem Erebi potentem, sceptroque tremendum, merito possumus transfere ad cacodæmones, qui ab Apostolo Ephes. 6. vocantur *Principes & Potestates, & Rectores mundi ac tenebrarum*. Quorum quanta sint odia, & quàm crudelis tyrannis in genus mortalium, qui vel apud inferos ab iis torquentur, vel in vivis exagitantur, non est necesse pluribus ostendere; cùm è sacris constet litteris, hos esse tortores & carnifices à Deo immisos ad fontes cruciandos. Nec incredibile est, dæmones terribilium bestiarum formas assumere ad damnatos horribilius torquendos. In *Isaia* legimus c. 34. *Et occurrent demonia onocentauris, & pilosus clamabit aliter ad alterum: ibi cubavit lamia, & invenit sibi requiem*. *Onocentaurus* est monstrum ex asino infernè, & ex homine supernè conflatum. *Pilosus*, sunt dæmones, specie hircorum, quos sæpe in conventibus sagarum induunt, quosque vetustas *Faunos & Satyros* dixit. *Lamie*, sunt dæmones succubi, vel illorum spectra, quæ *Empusa* dicuntur, apparentque mulierum formâ, ad homines in Venerem illiciendos & perdendos; inceduntque uno pede. Huc applicari potest, quod *Deus* Deut. 32. minatur. *Dentes bestiarum immittam in eos, cum furore trahentium super terram, atque serpentium*. Quis enim satis explicet, quibus larvis sese *Alastores* teterrimi, extra & intra Stygem hominibus objecerint, objiciantque? Unde sacris in paginis afficiuntur nominibus variis, videlicet *serpentum, scorpionum, leonum, pardorum, luporum, vulpium, aprorum* &c. Terribile est, quod noster *Matthæus Raderus* scribit in *Viridario SS. de Cosma monacho*; cui inter alia tremenda spectra sese aspectabilem diabolus fecit hoc modo: Ad formidandi cuiusdam scopuli, & fluminis infrâ subjecti portam ingentem, modicè apertam, excubabat gigantea mole monstrum, aspectu fœdum & atrum, truci & atroci vultu, luminibus distortis, grandibus, cruote suffusis, flammaram faces ejaculantibus, naso fumum proflante, linguâ totum cubitum extra os ex-

Eccc

ertâ;

(b) *Monstra orcina.*